

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050 323
6269etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Gallträskin ruoppaushankkeeseen liittyvän viranomaistarkkailun päätyttyä vuonna 2014, järveä on tutkittu ja hoidettu yhdyskuntalautakunnan ja sittemmin yhdyskuntavaliokunnan hyväksymän Gallträskin seuranta- ja hoito-ohjelman 2021–2030 mukaisesti. Vesistötarkkailun ja kasvillisuusseurannan lisäksi seuranta- ja hoito-ohjelmassa on esitetty mm. koe- ja hoitokalastusta ja vesikasvillisuuden poistoa. Tarkkailu on vapaaehtoista.

Vesinäytteet otettiin vuonna 2022 FCG Oy:n toimesta kolmesti vuoden aikana. Näytteet otettiin maaliskuussa (jääpeiteaika), heinäkuussa ja syyskuussa.

Vuonna 2022 toteutettiin järven vedenlaadun ja kasviplanktonin tarkkailun lisäksi vesikasvillisuuden seurantaa sekä poistettiin vesikasvillisuutta niittämällä.

Näkösyvyys ja sameus

Vesinäytteet olivat melko kirkkaita ja väriltään lievästi ruskeita humusvesiä, joissa pH oli emäksinen.

Avovesiaikana järvellä näkösyvyys oli 1,0–1,2 m ja purossa näkösyvyys oli 0,10–0,15 metriä. Järven sameus (1,4 – 2,0 NTU) ja kiintoainepitoisuus (<1–2,6 mg/l) olivat melko pieniä ja heinäkuussa luonnollisesti hieman korkeampia (todennäköisesti planktonista johtuvaa samennusta) kuin syksyllä.

Yleensä järvien veden väriarvot vaihtelevat runsaasti vuodenaikojen ja vuosien välillä, mikä johtuu pääasiassa valumaolojen muutoksista (mm. sateet). Sateisina aikoina väriarvot kohoavat ja vastaavasti kuivina laskevat.

Happitilanne

Järven happitilanne oli jääpeitteisenä aikana maaliskuussa heikompi kuin avovesiaikaan. Tämä on Gallträskillä tavanomaista. Avovesiaikana heinä- ja syyskuussa happitilanne on tutkimusten mukaan erinomainen ja vaihteli keskikohdassa 78 ja 99 (O₂ %) välillä. Purossa happitilanne oli hieman heikompi, 70–76 (O₂ %).

Järven kemiallinen hapenkulutus (COD_{mn}) vaihtelee yleensä valumaolojen muuttuessa ja vaihteli järvessä vuoden aikana 9,9–17 mg/l välillä. Arvot ovat ominaisia Gallträskin tyyppisille humusjärville.

Ravinne- ja klorofyllipitoisuudet

Kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet olivat kasvukaudella edellisvuosien vaihteluvälin sisällä. Kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet olivat erinomaista tasoa.

Heinäkuussa määritetty planktonin klorofylli-a:n pitoisuudet (6,3 – 6,7 mg/l) olivat luokassa erinomainen. Tämä on yleensä matalille humusjärville

keskimääräinen arvo. Kasviplanktonille on ominaista voimakas ajallinen ja paikallinen vaihtelu mm. sääolosuhteitten takia.

Kasviplankton

Heinäkuussa otetuissa kasviplanktonnäytteissä biomassassa vastasi matalan humusjärven erinomaista ekologista tilaa. Kasviplanktonlajistoon perustuva TPI-indeksi ja sinilevien osuus kasviplanktonin biomassasta vastasivat näytepisteistä riippuen hyvää tai erinomaista ekologista tilaa.

Yhteenveto tuloksista

Koska järvien ekologisen tai fysikaaliskemiallisen tilan virallinen luokittelu tehdään ympäristöhallinnon, eli ELY-keskusten toimesta, ei vuosiyhteenvetoreportissa virallisesti oteta kantaa edellä mainittuun. Kuitenkin, vuonna 2022 mitatun kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuuksien mukaan Gallträsk sijoittuu pintavesien epävirallisen ekologisen ja kemiallisen tilan luokittelussa erinomaiseen - hyvään ekologiseen luokkaan.

Heinäkuussa määritetyn planktonin klorofylli-a:n pitoisuudet olivat luokassa hyvä. Järven happitilanne oli talvisaikaan heikompi, mutta avovesiaikana erinomainen. Vuonna 2022 järven vedenlaatu oli pääpiirteissään edellisvuosien kaltainen. Verrattaessa näitä indikaattorituloksia 1990-luvun tuloksiin, voidaan todeta, että järven tila on niiltä ajoilta kohentunut merkittävästi.

Gallträskin seuranta- ja hoito-ohjelman 2021–2030:n mukaan seuraava vedenlaadun ja kasviplanktonin tarkkailu suoritetaan vuonna 2024.

Gallträskin vuoden 2022 vedenlaadun ja kasviplanktonin tarkkailuraportti löytyy esityslistan oheismateriaalina.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee Gallträskin vuoden 2022 vedenlaadun tarkkailutulokset tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Gallträskin vuoden 2022 vedenlaadun ja kasviplanktonin tarkkailuraportti